

Köszöntelek Benneteket Karácsony másnapján azzal a jókívánsággal, hogy a megszületett **Úr legyen veletek!**

Kedves Barátaim, „Urat” mondtam, és nem **„Szolgát”**. Hát itt van a mi bokros karácsonyunk rákfeneje. „Meváltó Úr” született, nem egy csóró gyerek, aki speciel rabszolgahalállal hal majd meg. Urat vártunk, Úr született, Úr váltotta meg a világot, az Úr fogja tartani az utolsó ítéletet is a világ végén, ítélni eleveneket és holtakat. Nem is lehet másképp, mert ki küldte őt, kinek a Fia?” Az **ÚRISTENÉ!**

Kérlek Benneteket, hogy jöjjetek velem Betlehembe! Hova is? Egy úri, fényes palotába? Nem, egy bűdös istállóba! Majd jól fogjátok be az orrotokat! Előre is kérem: **Bánjuk meg bűneinket...**

Szeressen minket a mindent adó Isten, bocsássa meg bűneinket, és térítsen magához bennünket!

Ének

Imádkozzunk! Istenünk, akit földi világunk torz felfogásával a legnagyobbak legnagyobbikának képzelünk, és nagynak, félelmetesnek és végtelen hatalom birtokosának: **mindenható Úrnak** nevezünk, miközben egy nagy nullának észlelünk, aki nem vagy sehol, mintha nem is volnál, bocsásd meg a bűnünk, Te, aki **élsz, és csak szeretsz örökkön örökké.**

Evangélium Lk 2,1-7.

Lukács, evangéliuma elején azt írja a nemes Teofilnak, hogy tüzetesen végére járt a köztük végbement eseményeknek. Feltételezem, hogy ez az „istálló történet” hiteles, mert történeti személyek (Augusztus császár, Quirinus, Szíria helytartója) és helyek (Názáret, Betlehem) szerepelnek a leírásban. Ugyan azt is írja Lukács, hogy van másik forrása is: *„amit ránk hagytak a szemtanúk és a hirdetők”*. A történeti magra az utóbbiak szépen ráépítették a maguk stílusában és a folklór mesés színeivel az egész gyermekségtörténetet (angyalok, pásztorok, királyi csillagászok), melyeknek ugyan az üzenetében ott rejlik valahol az igazság. De most maradok a tényeknél, tehát a felolvasott szöveg utolsó mondatánál: *„Meváltó elsősülött fiát, pályába takarta és jászolba feltette, mert nem kaptak helyet a szálláson!”*

1) A Jézuskép

Tessék, tessék, befáradni a barlangistállóba, no, nem ma (az most fényes szentély), hanem az akkoriba! Én tudom, milyen egy juhakol, a juhok istállója. Bűdös, nagyon bűdös. Nagypám juhakolban is bűdös volt.

Egy ilyen istállóban világra hozni egy gyermeket, nem úri passzió. Hiába lehetett királyi sarj, egy dicső király leszármazottja József, de nem tudta megfizetni a szállást, azt a gazdagok már lefoglalták.

Ha az egyiptomi menekülést is ideszámítjuk, könnyű elképzelni egy zsidó család menekülését, egy hozzánk menekült muszlim családra gondolva, akit a Keletinél láttam.

A názáreti ácsmesterség sem a felső tízezerhez tartozás bizonyítéka. És egy szektavezér népszerűsége sem valami jól jövedelmező fényes állás, miközben a Mesternek és a barátainak sincs hol a fejét lehajtania. De mindennél beszédesebb, hogy ennek a jóembernek rabszolgahalállal kellett meghalnia.

2) A rögeszme

A karácsonykor megszületett kisfiúnak élettörténete mellett ott van a felnőtt Jézus abszurd rögeszméje, hogy ***Szeretet az Isten, hogy szeretnünk kell egymást, hogy akkor eljön a földre az Isten országa: a mennyország!***

Melynek ugyan semmi köze sincs Dávid királyságához, sem Heródes zsidó királyhoz, de még Augustus császár világbirodalmához sem, mert ez az ország nem az urak, a fő-kutyák és al-kutyák világa, nem a diktátoroké, nem is a demokratikusan megválasztott elnököké, és főleg nem a bankároké, a tőkéseké, és nem a politikusoké.

De még csak nem is a római pápáé. a bíborosoké, a papoké, nem is a nekik ideológiákat gyártó írástudóké, teológusoké, akik világhódító kereszténységről álmodnak, a szövetséges hatalom zsoldosai pedig anno népeket kiirtanak, ha azok meg nem térnek.

3) Világmegváltás

De már sok a szöveg. Azt tessék megmondani, hogy mi hogyan váltsuk meg a világot? Mert egyrészt, ugye, Jézus már megváltotta a világot a „vére árán” – mondják a teológusok, másrészt a mai világot nézve azt állapíthatjuk meg, hogy ez a világ nincs megváltva. Ugyanis Jézus csak elkezdte a dolgot, a folytatást pedig a tanítványaira hagyta... Mi pedig ezt valamikor komolyan is vettük.

Most elárulom, hogy ezt a kérdést éppen kisközösségi karácsonyunkon vetettük fel, mikor egy bölcs történész vízióit vitattuk.

Voltak szép világmegváltó eszmék és törekvések. Csakhogy ott van a „szabadság, egyenlőség, testvériség” jelszóval indult francia forradalom, ami Napóleon császárságába torkollott. Aztán még a Marxi társadalmi „egyenlőség” ideológiája is, mely az egyenlőknél is egyenlőbbek gyakorlata után a proletárdiktatúrába, Lenin, Sztálin, Rákosi bolsevizmusába, és a Gulág rémségeibe vezetett. A „keresztény” nemzeti szocializmust ne is említsük, mely a hitleri népiertást hozta ránk, és egy világégést.

De most eljött a várva várt megváltás! A kapitalizmus megteremti a jóléti társadalmat. A pénz egyesíti a világot. Gazdagnak lenni nem bűn, hanem erkölcsös magatartás. Mert a gazdagok miatt lesz jobb a szegényeknek is. „Az én hasznom a te hasznod is” alapon. Az új, üdvözítő, megváltó vallás a gazdasági növekedés, ami a legfőbb jó. A fogyasztói társadalom már majdnem a földi paradicsom.

Szerzőnk, aki úgy tűnik hisz az „új vallásban”, azért figyelmeztet, hogy a „profit és a termelés növekedésének vágya vakká teszi az embereket”. Ezen kívül „A kapitalista pokol” bekezdésében megjegyzi, hogy „a modern gazdaság növekedéséről is kiderülhet, hogy hatalmas csalás az egész... Mert nőhet-e a gazdasági torta a végtelenségig?”

4) Hogyan váltsuk meg a világot?

Mi most, akik itt fuldoklunk egy új korszak mézes-mázás ideológiájában, valahogy úgy, mint akik Hitler világhódító örületében, vagy a kommunizmus véres diktatúrájában éltek, csakhogy ez a korszak annyival veszélyesebb, mert az emberiség legerősebb ösztönére és vágyára épít, a kapzsiságra. A hatalom szelleme megbűvölte a tömegeket Hitler idején, az erőszak szelleme megbénította az embereket a bolsevizmus idején. Az a gyanúm, hogy a gazdagság és jólét szelleme ott bujkál bennünk is, és könnyen áldozatává válhatunk mindnyájan.

Mi, akik a XX. század reménységei lehettünk egy kis országban a tiszta jézusi eszme újbóli felismerésével, ma is tudjuk, hogy csak a szeretet szelleme az üdvözítő.

Mert a világ nem a hatalom, nem az erőszak, de nem is a pénzuralom, hanem szeretet rendszere megvalósulásával lehetne megváltott. Amit mi pándúliának: „mindenki mindenkit szolgál” rendszernek neveztünk el.

Hogyan váltsuk meg a világot? Úgy, hogy előbb váltsuk meg magunkat, aztán a házasságunkat, majd a családukat, tovább a kisközösségünket, még tovább a Bokrunkat, ezáltal a világnak azt a részét, ahol élünk. Váltsuk meg azzal az egyszerű módszerrel, hogy „mindenki mindenkit szolgál”. És higgyünk abban, hogy ezáltal változik a világ. Urak világából egymást szerető emberek világa épül.

Ami pedig a Mammon világ uralmát illeti, mit tehetünk? Azt mondják, hogy egy focimeccs a fejben, a fejekben dől el. Szeretnék ajánlani egy agykontrollt (no, nem azt, amire gondoltok). Ennek a neve másképp lelkiismeretvizsgálat. A lényege, hogy gyökerében kapjuk rajta magunkat, ha belopódzott az agyunkba a kapzsiság, az önzés szelleme. Leplezzük le magunkat magunk előtt, és újítsuk meg törekvésünket a tisztas mértéktartásra.

És tudatosítsuk, hogy ha a fejben dőlnek el a meccsek, és mi fejben vagy vágyban már más úton járunk, biztosan nem váltjuk meg a világot, de a világnak azt a részét sem, ahol mi élünk. Ha az urak világa vonz és mi is urak akarunk lenni és gazdagok, akkor csak színészkedés a mi kereszténységünk.

--- És még egy: próbáljunk beleolvadni abba az Istenbe, aki minket is áthat, aki csak szeretni tud, mint a betlehem-i jászolban fekvő Gyermeke, és a Golgota keresztyén még ellenségeinek is megbocsátó Mester, aki ily módon Úr, az ily módon Úristen fia.

Hívek könyörgése: Babits Mihály: Zsoltár gyermekhangra

Az Úristen őriz engem
mert az Ő zászlóját zengem.

Ő az Áldás, Ő a Béke
nem a harcok istensége.

Ő nem az a véres Isten:
az a véres Isten nincsen.

Kard ha csörren, vér ha csobban,
csak az ember vétkes abban.

Az Úristen örök áldás,
csira, élet és virágzás.

Nagy, süket és szent nyugalma
háborúkat meg se hallja.

Csendes ő míg mi viharzunk
békéjét nem bántja harcunk.

Az Úristen őriz engem,
mert az Ő országát zengem.

Az Ő országát, a Békét,
harcainkra süketségét.

Néha átokkal panaszlom
de Ő így szól: "Nem haragszom!"

Néha rángatom, cibálom: -
tudja hogy csak őt kívánom.

Az is kedvesebb számára,
mint a közömbös imája.

Az Úristen őriz engem
mert az Ő zászlóját zengem.

Hogy daloljak más éneket,
mint amit Ő ajkamra tett?

Tőle, Hozzá minden átkom:
hang vagyok az Ő szájában.

Lázás hang talán magában:
kell a szent Harmóniában.

S kell, hogy az Úr áldja, védje
aki azt éneklí: Béke!

[Kovács László prédikációja
elhangzott 2019. december 26-án, a Bokorportán.]

